

Forrás: <http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2015/07/magyarsagkep-kulfoldi-tortenelemtankonyvekben---idegenek-kepe-hazai-tortenelemtankonyvekben-1987-2014-06-01-15/>

Magyarságkép külföldi történelemtankönyvekben – idegenek képe hazai történelemtankönyvekben (1987–2014)

Válogatott bibliográfia

Összeállította: Gyertyánfy András

1990-ben jelent meg Szabolcs Ottó monográfiája a külföldi tankönyvek magyarságképéről, amelynek bevezetője szerint Magyarország már évtizedekkel korábban bekapcsolódott a tankönyvek idegenképével foglalkozó nemzetközi kutatásokba. A nyilvánosság számára mégis csak 1987–88-ban jelentek meg az első ilyen témájú, rövid írások, talán nem véletlenül a több szempontból semleges osztrák, svájci és szlovén vonatkozásban. Az 1990-es évtized alig néhány publikációját az ezredforduló után követte föllendülés, elsősorban a *Könyv és Nevelés* című folyóirat, majd 2009-ben *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században* című kötet tanulmányainak köszönhetően. Az utóbbiról tájékoztat MOLNÁR-KOVÁCS Zsófia (2011): „*A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*” című kötetben szereplő tanulmányok annotált bibliográfiája című írása a *Történelemtanítás* 2. évf. 2. számában. GÖZSY Zoltán (2011): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században* című írása recenzeálja a *Történelemtanítás* 2. évf. 3. számában. A tükör másik oldaláról, az idegenek képéről a hazai tankönyvekben Závodszy Géza írt először az 1990-es években; ez a terület azonban máig kevesebb publikációval büszkélkedhet. A bibliográfia a címben jelzett két témát különválasztva és országok, népek szerinti bontásban közli a tételeket.

1. Magyarságkép külföldi történelemtankönyvekben

Anglia

- JÁKI László (2006): Kossuth egy angol tankönyvben. *Könyv és Nevelés* VIII. évf. 1. sz. 75.

Ausztria

- DÉVÉNYI Anna (2009): Kurucokról labanc szemmel. Magyarság és magyar történelem az 1945 után megjelent osztrák történelemtankönyvekben. In: Hornyák Árpád – Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs. 201–216.
- PÁTRÓVICS Péter (2006): „Indivisibiliter ac inseparabiliter”. Magyarországkép az ausztriai történelemtankönyvekben. *Könyv és Nevelés*. VIII. évf. 1. sz. 64–70.
- TÓTH Imre (2009): Magyarország-kép az 1990 utáni osztrák és burgenlandi történelemtankönyvekben. In: Hornyák Árpád – Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs. 217–231.

Magyarságkép külföldi történelemtankönyvekben – idegenek képe a hazai történelemtankönyvekben (1987–2014)

Válogatott bibliográfia.

Összeállította: Gyertyánfy András

- WACZULIK Margit (1987): Az osztrák tankönyvek magyarságképe. *Történelemtanítás* XXXII. évf. 4. sz. 27–32.
- ZACHAR Péter (1994): Magyar történelem osztrák tankönyvekben. *Iskolakultúra* 4. évf. 6. sz. 27–35.

Finnország

- FRANK Gabriella (2006): Mit tanulnak a magyar történelemről a finn diákok? *Könyv és Nevelés* VIII. évf. 2. sz. 35–38.
- ZAICZ Gábor (1996): Finn tankönyvek magyarságképe. *Hungarologische Beiträge* 6. sz. 159–161.

Franciaország

- LAJTAI L. László (2014): A francia közoktatás történelemtankönyvei és a magyar történelem. *Könyv és Nevelés* XVI. évf. 1. sz. 66–75.
- TISON, Hubert (2006): Az 1956-os magyar forradalom a francia oktatásban és a történelem tankönyvekben. *Iskolakultúra* XVI. évf. 11. sz. 41–46.

Horvátország

- JENYIKNÉ BENDE Klára (2013): Magyarország a horvát általános iskolai történelem tankönyvekben. *Könyv és nevelés* XV. évf. 2. sz. 90–104.
- JENYIKNÉ BENDE Klára (2004): Magyarország a horvát gimnáziumi történelemtankönyvekben. *Könyv és Nevelés* VI. évf. 2. sz. 40–50.
- SOKCSEVITS Dénes (2009): A dualista korszak horvát tankönyveinek magyarságképe. In: Hornyák Árpád – Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs. 497–508.
- SOKCSEVITS Dénes (2001): A horvát tankönyvek magyarságképe a dualizmus idején. *Világtörténet*. XXIII. évf. ősztél 76–83.

Lengyelország

- GÓRNY, Maciej (2006): A magyar '56 és a prágai tavasz a lengyel történelemtankönyvekben 1989 után. *Iskolakultúra* XVI. évf. 11. sz. 56–60.
- MAZUR, Janina (2001): Az 1848-as forradalom a lengyel történelemtankönyvekben. *Történelempedagógiai Füzetek* 8. sz. 39–44.
- PÁTROVICS Péter (2014): A magyar történelem eseményei a lengyelországi történelemtankönyvekben és a Lengyelország-történetekben. *Könyv és Nevelés* XVI. évf. 3. sz. 91–105.
- PÁTROVICS Péter (2006): Mi és Ti. Magyarország képéről a lengyel történelemtankönyvekben. *Könyv és Nevelés* VIII. évf. 2. sz. 39–43.
- POLGÁR Tamás (2009): Az újabb lengyelországi történelemtankönyvek magyarságképe. In: Hornyák Árpád – Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs, 243–258.

Magyarságkép külföldi történelemtankönyvekben – idegenek képe a hazai történelemtankönyvekben (1987–2014)

Válogatott bibliográfia.

Összeállította: Gyertyánfy András

- POLGÁR Tamás (2009): Megkopott barátság? A magyar történelem a lengyelorszáigimnáziumi történelemtankönyvekben. *Új Pedagógiai Szemle* LIX. évf. 3. sz. 68–82.

Németország

- MÄTZING, Heike Christina (2009): A Német Demokratikus Köztársaság történelem-és földrajztankönyveinek magyarság- és Magyarország-képe. In: Hornyák Árpád – Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs. 161–171.
- MÄTZING, Heike Christina – VITÁRI Zsolt (2008): Az NDK és az NSZK történelem- és földrajztkönyveinek magyarság- és Magyarország-képe. *Limes* XXI. évf. 3. sz. 167–192.
- OHE, Hans-Joachim von der (1990): Das Ungarn-Bild in den Geschichtsbüchern der Bundesrepublik Deutschland. In: Pellens, Karl (Hrsg.): *Historisch-politische Bildung in unterschiedlichen Gesellschaftssystemen. Ungarn – Bundesrepublik Deutschland*. Schöningh, Paderborn, 54–58.
- VITÁRI Zsolt (2009): A Németországi Szövetségi Köztársaság történelem- és földrajztankönyveinek magyarság- és Magyarország-képe. In: Hornyák Árpád – Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs. 111–159.

Olaszország

- GRAZIANI Borbála (2006): A magyar történelem egy olasz tankönyvben. (Az „Ilgiornale della storia” tankönyv alapján). *Könyv és Nevelés* VIII. évf. 2. sz. 44–46.
- VIZI György (1997): Hazánk az olasz középiskolai történelemtankönyvekben. *Iskolakultúra* 7. évf. 4. sz. 114–120.

Oroszország

- V. MOLNÁR László (1999): Orosz tankönyvek 1848-1849 Magyarországról. *Iskolakultúra* 9. évf. 3. sz. 111–114.
- V. MOLNÁR László (1998): „Magyarország pacifikálása van soron”. Az 1848/49-es magyarországi események az orosz történelemtankönyvekben. *Módszertani Lapok. Történelem* 5. évf.4. sz. 19–24. o.

Románia

- NAGY Mihály Zoltán (2009): A múltszemlélet „színeváltozása” Romániában. Aközös hagyományoktól a kirekesztésig. A magyarságkép változása a romániai történelemtankönyvekben 1947-1989 között. In: Hornyák Árpád – Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs. 411–430.
- ZAHORÁN Csaba (2009): Rivális nemzeti narratívák. A román és a magyar középiskolai történelemtankönyvek összehasonlító elemzése. In: Hornyák Árpád – Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs. 431–470.

Magyarságkép külföldi történelemtankönyvekben – idegenek képe a hazai történelemtankönyvekben (1987–2014)

Válogatott bibliográfia.

Összeállította: Gyertyánfy András

Spanyolország

- FISCHER Ferenc (2008): Az 1956-os magyar forradalom tükröződése a spanyoltörténelem tankönyvekben. *Limes*. 2008. XXI. évf. 3. sz. 193-218. = *Történelemtanítás* 2. évf. (2011) 1. sz.
<http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2011/03/%20fischer-ferenc-az-1956-os-magyar-forradalom-tukrozodese-a-spanyol-tortenelem-tankonyvekben-02-01-02/>
(Utolsó megtekintés: 2015. július 21.)

Svájc

- BELOVÁRI Gabriella (1988): A svájci tankönyvek magyarságképe. *Történelemtanítás* XXXIII. évf. 4. sz. 23–25.
- VITÁRI Zsolt (2009): A svájci történelem- és földrajztankönyvek Magyarország- és magyarságképe a második világháború utáni időszakban. In: Hornyák Árpád – VITÁRI Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs, 173–199.

Szerbia

- HORNYÁK Árpád (2009): A szerb történelemtankönyvek magyarságképe a 20. század második felében. In: Hornyák Árpád–Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs, 509–525.
- KOVAČEVIĆ, Katarina (2006): A jugoszláv nézőpont [1956-ról]. *Iskolakultúra*. XVI. évf. 11. sz. 60–72.

Szlovákia

- KERÉNYI Éva (2012): Nemzetképek vizsgálata, avagy magyarok a tankönyvekben a szlovákok szemszögéből. *Fórum* 14. évf. 3. sz. 109–128.
- KOLLAI István (2009): A szlovák középiskolai történelemtankönyvek összehasonlító jellegű bemutatása. In: Hornyák Árpád–Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs, 283–319.
- KOVÁČ, Dušan (1997): Zur Darstellung der ungarischen und slowakischen Nationalgeschichte in slowakischen Schulbüchern. *Südost-Europa: Zeitschrift für Politik und Gesellschaft* 46. 9–10., 500–510.
- KRATOCHVÍL, Viliam (2011): Etnikai sztereotípiák a történelemtankönyvek „mi” és „ők” konstrukcióiban. *Történelemtanítás* 2. évf. 3. sz.
<http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2011/10/viliam-kratochvil-etnikai-sztereotipiak-a-tortenelemtankonyvek-mi%E2%80%9D-es-ok%E2%80%9D-konstrukcioiban-02-03-03/>
(Utolsó megtekintés: 2015. július 21.)
- MARUŠIAK, Juraj (2006): 1956 a szlovák történelemtankönyvekben. *Iskolakultúra*. XVI. évf. 11. sz. 46–56.
- SIMON Attila (2009): Ugyanarról másképp. Magyarságkép a szlovák gimnáziumi történelemtankönyvekben. *Rubicon* 19. évf. 4. sz. 62–64.

Magyarságkép külföldi történelemtankönyvekben – idegenek képe a hazai történelemtankönyvekben (1987–2014)

Válogatott bibliográfia.

Összeállította: Gyertyánfy András

- SIMON Attila (2008): A magyarságkép (és önkép) a jelenlegi szlovák történelemtankönyvekben. *Új Pedagógiai Szemle* LVIII. évf. 10. sz. 101–113.
- SIMON Attila (2006): Das Bild des Ungarntums in den gegenwärtigen slowakischen Lehrbüchern für Geschichte. In: Doležel, Heidrun – Helmedach, Andreas (Hrsg.): *Die Tschechen und ihre Nachbarn. Studien zu Schulbuch und Schülerbewusstsein*. Verlag Hansche Buchhandlung, Hannover, 247–259.
- VAJDA Barnabás (2009): Magyarságkép a csehszlovák történelemtankönyvekben 1950-1993. In: Hornyák Árpád–Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs, 259–282.
- ZAHORÁN Csaba (2012): Nemzetépítő történelemtankönyvek Szlovákiában. *Történelemtanítás* 3. évf. 2–4. sz.
<http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2013/01/zahoran-csaba-nemzetepito-tortenelemtankonyvek-szlovakiaban-03-02-17/>
(Utolsó megtekintés: 2015. július 21.)

Szlovénia

- LUKÁCS B. György (2004): Szlovén tankönyvek a magyarokról. *Könyv és Nevelés* VI. évf. 2. sz. 74–75.
- SZILÁGYI Imre (2009): Vogrskótól a rendszerváltásig. Janus arcú magyarok a szlovén történelemtankönyvekben. In: Hornyák Árpád–Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs, 471–496.
- VISKI LATOR László (1988): Magyar vonatkozások a szlovén gimnáziumi tankönyvekben. *Történelemtanítás* XXXIII. évf. 23–26.

Ukrajna

- BOCSKOR MEDVECZ Andrea (2013): A két világháború közötti Magyarország története az ukrainai történelemtankönyvekben. *Könyv és nevelés* XV. évf. 3. sz. 121–132.
- BOCSKOR MEDVECZ Andrea (2009): Ukrainai történelemtankönyvek képe a magyarokról és a magyar történelemről. In: Hornyák Árpád–Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs. 385–410.
- MEDVECZ Andrea (2004): Adalékok az ukrán magyarságkép kérdéséhez. *Könyv és Nevelés*. VI. évf. 2. sz. 29–39.
- MEDVECZ Andrea (2003): A magyar nép történetének ábrázolása az Ukrájnában megjelent általános- és középiskolai tankönyvekben. *Kút* II. évf. 2. sz. 43–60.(ELTE BTK Történettudományi Doktori Iskola kiadványa)
- FEDINEC Csilla (2009): Ukrainai történelem- és földrajztankönyvek magyar szempontból. In: Hornyák Árpád–Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs. 351-383.
- FEDINEC Csilla (2008): Magyarok kerestetnek az ukrainai történelem- és földrajztankönyvekben. *Fórum* X. évf. 2. sz. 15–44.

Magyarságkép külföldi történelemtankönyvekben – idegenek képe a hazai történelemtankönyvekben (1987–2014)

Válogatott bibliográfia.

Összeállította: Gyertyánfy András

- POPOVICS Vladimir (1998): Ukrán tankönyvek az 1848-as forradalmakról. *Történelempedagógiai füzetek* 3. sz. 140–150.

Több ország

- FISCHERNÉ DÁRDAI Ágnes (2009): Az 1956-os forradalom a magyar és külföldi történelemtankönyvekben. Poszterkiállítás az 1956-os magyar forradalom 50. évfordulója alkalmából a Pécsi Tudományegyetemen rendezett emlékülésen. Pécs, 2006. október 23. In: Hornyák Árpád–Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs, CD-melléklet.
- KATONA András (2011): Trianon-kép a nyertesek tankönyveiben. *Történelemtanítás* 2. évf. 1. sz.
<http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2011/03/katona-andras-trianon-kep-a-nyertesek-tankonyveiben-02-01-09/>
(Utolsó megtekintés: 2015. július 21.)
- MACZÁK Márton (2010): A magyar 1956 képe az európai tankönyvekben és tantervekben. *Történelemtanítás* 1. évf. 3. sz.
<http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2010/10/maczak-marton-a-magyar-1956-kepe-az-europai-tankonyvekben-es-tantervekben-01-03-09/>
(Utolsó megtekintés: 2015. július 21.)
- SZABOLCS Ottó (2006): Európai tankönyvek magyarságképe. In: Jahn Ágnes (szerk.): *Sine ira et studio*. Magyar – a génektől a viseletig. ELTE BTK – Magyar Történelmi Társulat Tanári Tagozata, Budapest, 76–119.
- SZABOLCS Ottó (1999): A külföldi történelemtankönyvek magyarságképe. In: Pataki Ferenc–Ritoók Zsigmond (szerk.): *Magyarságkép és történeti változásai*. MTA, Budapest, 123-132.
- SZABOLCS Ottó (1998): Európai tankönyvek a magyar 1848–49-ről. *Történelempedagógiai füzetek* 3. sz. 7–27.
- SZABOLCS Ottó (1998): A külföldi tankönyvek magyarságképe. *História* 20. évf. 9–10. sz. 40-42.
- SZABOLCS Ottó (1990): *Külföldi tankönyvek magyarságképe*. Tankönyvkiadó, Budapest, 260 p. Szemelvényeket közöl belőle: Hírünk a világban: Külföldi tankönyvek magyarságképe. In: Szabolcs Ottó–Katona András (összeáll.) *Történelem tantárgy-pedagógiai olvasókönyv*. Dokumentumok a történelemtanítás történetének és módszertanának tanulmányozásához. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2006, 567–571.
- SZABOLCS Ottó (1990): Ungarnbild der Geschichtsbücher der deutschsprachigen Länder. In: Pellens, Karl (Hrsg.): *Historisch-politische Bildung in unterschiedlichen Gesellschaftssystemen*. Ungarn – Bundesrepublik Deutschland. Schöningh, Paderborn, 61-64.

Magyarságkép külföldi történelemtankönyvekben – idegenek képe a hazai történelemtankönyvekben (1987–2014)

Válogatott bibliográfia.

Összeállította: Gyertyánfy András

2. Idegenek képe hazai történelemtankönyvekben

Afrika

- FISCHERNÉ DÁRDAI Ágnes–MÉSZÁROSNÉ CSÁSZÁR Zsuzsa (2004): Afrika-kép a magyar történelem- és földrajz tankönyvekben. *Iskolakultúra*. XIV. évf. 11. sz. 69–77. In: F. Dárdai Ágnes: *Történelmi megismerés – történelmi gondolkodás*. II. (Történelemtanári Továbbképzés Kiskönyvtára XLII.) ELTE BTK - Magyar Történelmi Társulat Tanári Tagozata, Budapest, 2006, 176–193.

Ausztria – osztrákok

- ZACHAR Péter (1996): Osztrák történelem magyar tankönyvekben. *Iskolakultúra* VI. évf. 2. sz. 42–51.

Balkán

- F. DÁRDAI Ágnes–M. Császár Zsuzsanna (2006): Magyar történelem és földrajz tankönyvek Balkán-képe. *Iskolakultúra* XVI. évf. 7–8. sz. 179–191.

Cigányok

- GYIMESI Mihály (2010): Emlékezteties? Cigányság a történelemtankönyvekben. *Mentor*. XII. évf. 3. sz. 32–33.
- TERESTYÉNI Tamás (2004): Fekete pont – A középiskolai történelem- és társadalomismeret-tankönyvek romákkal kapcsolatos tartalmi. *Beszélő* 9. évf. 5. sz. 80.

Iszlám – arab világ

- MIKÁNÉ SZOLNOKI Zsuzsanna (2003): Az arab világ és az iszlám. A magyar középiskolai történelem tankönyvek összehasonlító elemzése. *Könyv és Nevelés*. V. évf. 1. sz. 56–60.
- MIKÁNÉ SZOLNOKI Zsuzsa (2003): Az arab világ és az iszlám. *Történelempedagógiai füzetek* 13–14. sz. 71–97.

Lengyelország – lengyelek

- ÁDÁMNÉ PORCSALMY Éva (2001): Lengyelország története a magyar gimnáziumi tankönyvekben. In: Nagy László Kálmán (szerk.): *Lengyelek és magyarok Európában*. Nyelv, irodalom, kultúra – párhuzamok és kapcsolatok. Tanulmányok D. Molnár István professzor tiszteletére. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen. 223–236.
- JÁKI Gábor (2006): Lengyelország története a hazai középiskolai történelemtankönyvekben. *Könyv és Nevelés* VIII. évf. 3. sz. 55–63.

Németország – németek

- KATONA András (2012): Németország a magyar közoktatásban. *Történelemtanítás* 3. évf. 2–4. sz.

<http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2013/01/katona-andras-nemetorszag-a-magyar-kozoktatásban-03-02-15/>

(Utolsó megtekintés: 2015. július 21.)

Magyarságkép külföldi történelemtankönyvekben – idegenek képe a hazai történelemtankönyvekben (1987–2014)

Válogatott bibliográfia.

Összeállította: Gyertyánfy András

Oroszország – oroszok

- BEBESI György–KOLONTÁRI Attila (2010): Az orosz-szovjet történelem ábrázolása a rendszerváltás utáni magyarországi középiskolai történelem tankönyvekben, az 1990-es években. *Történelemtanítás* I. évf. 3. sz.
<http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2010/10/bebesi-gyorgy-%E2%80%93-kolontari-attila-az-orosz-szovjet-tortenelem-abrazolasa-a-rendszervaltas-utani-magyarorszag-i-kozepiskolai-tortenelem-tankonyvekben-az-1990-es-evekben-01-03-03/>
(Utolsó megtekintés: 2015. július 21.)
- KESJÁR Róbert (2014): Az orosz- és szovjet történelem tükröződése a magyar középiskolai tankönyvekben I–II. *Történelemtanítás* V. évf. 1. sz. és 2–4. sz.
<http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2014/04/kesjar-robert-az-orosz-es-szovjet-tortenelem-tukrozodese-a-magyar-kozepiskolai-tankonyvekben-i-05-01-05/>
(Utolsó megtekintés: 2015. július 21.) és
<http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2014/12/kesjar-robert-az-orosz-es-szovjet-tortenelem-tukrozodese-a-magyar-kozepiskolai-tankonyvekben-ii-05-02-07/>
(Utolsó megtekintés: 2015. július 21.)
- KUNOS Nóra (é.n.): Oroszország a magyar középiskolai történelemoktatásban. *Alapítvány az Orosz Nyelvért és Kultúráért*, ELTE BTK Ruszisztikai Kutatási és Módszertani Központ.

Szlovákia – szlovákok

- ALBERTY, Július (2006): Die Slowakei und die Slowaken in den gegenwärtigen ungarischen Geschichtslehrwerken. In: Doležel, Heidrun – Helmedach, Andreas (Hrsg.): *Die Tschechen und ihre Nachbarn. Studien zu Schulbuch und Schülerbewusstsein*. Verlag Hansche Buchhandlung, Hannover, 233–246.
- MICHELA, Miroslav (2008): Közös szlovák–magyar történelem a magyarországi tankönyvekben szlovák szempontból. *Új Pedagógiai Szemle* LVIII. évf. 10. sz. 86–100. (benne a téma szlovák nyelvű szakirodalma)
- SZARKA László (1997): Geschichte der Slowaken und des multinationalen ungarischen Staates im Spiegel aktueller ungarischer Schulbücher. *Südost-Europa: Zeitschrift für Politik und Gesellschaft* 46. 9–10., 511–527.

Románia – románok

- ZAHORÁN Csaba (2009): Rivális nemzeti narratívák. A román és a magyar középiskolai történelemtankönyvek összehasonlító elemzése. In: Hornyák Árpád – Vitári Zsolt (szerk.): *A magyarságkép a közép-európai tankönyvekben a 20. században*. Kutatási füzetek 14. Pécsi Tudományegyetem, Pécs. 431–470.

Zsidók

- KOVÁCS Mónika (2000): *Zsidósága magyar tankönyvekben*. The American Jewish Committee, New York 39 p.

Magyarságkép külföldi történelemtankönyvekben – idegenek képe a hazai történelemtankönyvekben (1987–2014)

Válogatott bibliográfia.

Összeállította: Gyertyánfy András

Több nép

- HEGEDŰS Sándor (2002): Nemzetiségek és a magyar történelemtankönyvek I–II. *Barátság* 9. évf. 4. sz. 3635–3637., 5. sz. 3682–3684.
- ZÁVODSZKY Géza (2008): Nemzeti előítéletesség és internacionalizmus. Stereotípiák, előítéletek a magyar történelemtankönyvekben (1949-1989). In: Závodszy Géza: *Historia et Schola*. 1. kiadás, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 191–203.
- ZÁVODSZKY Géza (1996): Stereotípiák, előítéletek a tankönyvekben. *Módszertani lapok. Történelem* 3. évf. 1-2. sz. 31–34.
- ZÁVODSZKY Géza (1993): Nemzeti előítéletesség internacionalista kötelességből. Stereotípiák, nemzeti előítéletek a magyar történelemtankönyvekben. *Iskolakultúra* 3. évf. 15–16. sz. 7–14.